

Η ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ

Ἐπτά εβδομάδες σὺν τὴν πρώτη μέρα τῆς ὄγδοης ἐβδομάδας, πενήντα μέρες ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ Πάσχα, γιόρταζαν οἱ Ἰσραηλίτες τὴν ἑορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς. Γι' αὐτὸ καὶ ὀνομαζόταν καὶ «*ἑορτὴ τῶν ἐβδομάδων*», ἀλλὰ καὶ «*ἑορτὴ θερισμοῦ πρωτογεννημάτων*» καὶ «*ἑορτὴ τῶν νέων*» (ἐννοεῖται, καρπῶν). Ὅπως φαίνεται καὶ ἀπὸ τὰ ὀνόματά της, προσφέρονταν κατ' αὐτὴν στὸν Θεὸ τὰ πρωτογεννήματα, οἱ ἀπαρχές τῶν καρπῶν ἀπὸ τὰ πρῶτα θερίσματα γιὰ νὰ εὐλογηθοῦν.

Ἡ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ ἦταν νὰ θεωρεῖται ἡ Πεντηκοστή, ὅπως καὶ τὸ Πάσχα, «*κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα*», ἐπίσημη δηλαδή καὶ ἀφιερωμένη στὸν Θεό, κατὰ τὴν ὁποία δὲν ἐπιτρεπόταν καμμιά σημαντικὴ ἐργασία. Ἐορταζόταν μὲ θυσιῆς αἱματηρῆς καὶ ἀναίμακτες. Προσφέρονταν ἄρτοι ἀπὸ ἐκλεκτὸ ἀλεύρι («*ἐκ σεμιδάλεως*»-σιμιγδάλι), ἀλλὰ καὶ μόσχος, τράγος, κριοὶ καὶ ἄμνοι (Ἐξ. 23, 16· 34, 22· Λευϊτ. 23, 15-22· Ἀριθμ. 28, 26).

Τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, πενήντα μέρες ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν Ἀνάστασή του, διάλεξε καὶ ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, γιὰ νὰ στείλει τὸν ἄλλο Παράκλητο, τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ποῦ θὰ ὀδηγοῦσε τοὺς πιστοὺς «*εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν*».

Ἔτσι ἡ Πεντηκοστή γίνεται ἡ μέρα ποῦ φανερώνεται πανηγυρικὰ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα στὸν κόσμον καὶ λαμβάνει χώρα ἐπίσημα καὶ φανερά ἡ συγκρότησις τῆς πρώτης Ἐκκλη-

σίας. Ἡ ἀπαρχὴ τῶν πνευματικῶν καρπῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὴ δράση καὶ τὴν ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι γεγονός.

Ἡ κάθοδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐγίνετο σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόσχεση ποῦ ἔδωσε ὁ Χριστὸς κατὰ τὴν Ἀνάληψή του, δέκα μέρες νωρίτερα, στοὺς Ἀποστόλους: «*Ἵμεῖς καθίσατε ἐν Ἱερουσαλήμ, ἕως οὔ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους*». Οἱ μαθητὲς περίμεναν συγκεντρωμένοι στὸ ὑπερῶο τῆς Ἱερουσαλήμ, δεόμενοι συνεχῶς μὲ θερμὴ προσευχή. Μαζί τους, ὅπως πάντα, ἡ Παρθένος Μαρία, ἡ Παναγία Μητέρα τοῦ Κυρίου. Ἐπὶ πλεόν οἱ Μυροφόρες καὶ οἱ θεωρούμενοι ἀδελφοὶ τοῦ Χριστοῦ (τὰ παιδιά τοῦ Ἰωσήφ) καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀκόμη, κάπου ἑκατὸν εἴκοσι πιστοί.

«*Ἐν τῇ τρίτῃ ὥρᾳ*» λοιπόν, κατὰ τὶς ἐννιά δηλαδή τὸ πρωὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἰουδαϊκῆς Πεντηκοστῆς, μὲ δυνατὴ βοή ἀπὸ τὸν οὐρανό, σὰν νὰ φυσοῦσε σφοδρὸς ἄνεμος, ἦρθε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ γέμισε τὸ οἶκμα, ὅπου βρισκόντουσαν οἱ Ἀπόστολοι. Δὲν φάνηκε «*ὡσεὶ περιστερά*», σὰν περιστερί, ὅπως ἐγίνετο κατὰ τὴ βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ. Ἡ μορφή του ἔμοιαζε τώρα μὲ πύρινες γλώσσες, ποῦ χωρίστηκαν μεταξύ τους καὶ κάθισαν ἀπὸ μία στὸ κεφάλι τοῦ κάθε Ἀποστόλου. Δὲν ἦταν ἀκριβῶς φλόγες, δὲν εἶχαν τὴ φυσικὴ ὑφή τῆς φωτιάς, ἀλλὰ «*γλώσσαι ὡσεὶ πυρός*», ἔμοιαζαν ἀπλῶς μὲ φλόγες.

Ἡ ἐνέργεια αὐτὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Τί ήταν ο Παῦλος; Ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. Γιά τό θέλημα τοῦ Κυρίου ἐργαζόταν νύχτα καί μέρα. Νήστευε. Προσευχόταν. Ἄκουσε καί εἶδε τά μυστήρια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὄντας σέ αὐτή τήν ζωή. Παρά ταῦτα ἔλεγε: «*Μέ σκληρές ἀσκήσεις ταλαιπωρῶ τό σῶμα μου καί τό ὑποδουλῶνω, ἀπό φόβο μήπως, ἐνῶ θά ἔχω κηρύξει στούς ἄλλους, ἐγώ ὁ ἴδιος κριθῶ ἀκατάλληλος*» (Α΄ Κορ. 9,27).

Πόση εἰλικρίνεια προδίδουν τά λόγια του αὐτά! Πόση συναίσθηση τῆς ἀνθρώπινης ἀδυναμίας! Πόση ταπείνωση!

Λέει ὁ Παῦλος: «*ἔχω τήν ἐπιθυμία νά ἀναχωρήσω καί νά εἶμαι μαζί μέ τόν Χριστό, γιατί θά εἶναι πολύ περισσότερο καλύτερα*» (Φιλ. 1,23). Ὁ θάνατος θά ἦταν γι' αὐτόν λύτρωση ἀπό τίς τόσες του θλίψεις. Προτιμοῦσε ὅμως νά θέλει νά ζεῖ καί νά ὑποφέρει. Γιατί; Γιά τή σωτηρία τῶν ἄλλων.

Νύχτα-μέρα κήρυττε. Καί νύχτα-μέρα ὑπέφερε. Ἡ χαρά τῆς σωτηρίας, ἀνεμειγνύετο μέ τήν ἀγωνία τῆς ὀλοκλήρωσής της. «*Ποιός ἀσθενεῖ κατά τήν πίστη καί δέν ἀσθενῶ κι ἐγώ; Ποιός ὑποκύπτει στόν πειρασμό καί δέν ὑποφέρω κι ἐγώ;*» (Β΄ Κορ. 11,29). Πονοῦσε γιά τόν κάθε ἄνθρωπο χωριστά, τόσο ὥστε «*νά τόν νουθετεῖ νύχτα καί μέρα μετά δακρύων*» (Πράξ. 20,31). Γιατί ἔκλαιγε; Γιά νά τούς παρακινήσει νά ἀγωνισθοῦν πιό σωστά γιά τή σωτηρία τους. Καί παρατηρεῖ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «*Κανείς ποτέ δέν ἔκλαψε*

ἔτσι τά δικά του ἀμαρτήματα, ὅπως ὁ Παῦλος τά ἀμαρτήματα τῶν ἄλλων!»

Τόση ἦταν ἡ ἀγάπη του, τόσο τό ἐνδιαφέρον του γιά τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων! Καί προσευχόταν ἀδιάλειπτα, ὄχι ἀπλῶς νά σωθοῦν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλά νά σωθοῦν ἀκόμη καί μέ ἀντίτιμο τή δική του ἀπώλεια.

«*Θά εὐχόμεουν*», γράφει «*νά χωρισθῶ ἀπό τόν Χριστό χάριν τῶν ἀδελφῶν μου (δηλαδή, ὥστε νά πάνε αὐτοί κοντά Του)*» (Ρωμ. 9,3). Ποιούς ὀνομάζει ἀδελφούς του; Τούς ἐχθρούς τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ (πρβλ. Φιλ. 3,18)! Γι' αὐτούς λοιπόν καί γιά ὄλους ἔλεγε: «*Ἔχω μεγάλη λύπη καί ἀδιάλειπτη ὀδύνη στήν καρδιά μου*» (Ρωμ. 9,2). Πονοῦσε γιά πόλεις. Γιά ἔθνη. Γιά τόν κόσμο ὀλόκληρο.

Καί μέ ὄπλο τή δύναμη τοῦ Χριστοῦ ἐπέτυχε στό ἔργο του: ἔφερε τό Φῶς τοῦ Εὐαγγελίου στά πέρατα τῆς οἰκουμένης. Καί κάτι παραπάνω. «Ἐκανε τούς δαίμονες ἀγγέλους», δηλαδή τούς πολύ ἀμαρτωλούς πού μέ τά ἔργα τους μοιάζουν μέ τούς δαίμονες, τούς ἔκανε ἁγίους, ὅπως πάλι μᾶς λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

Πῶς ἀπέκτησε ὁ Παῦλος τέτοια καρδιά; «Ἐκ **προαιρέσεως**», ἀπαντοῦν οἱ ἅγιοι πατέρες· ἀπό ἅγιο πόθο. Ἐπειδή τό θέλησε καί ἀγωνίσθηκε γι' αὐτό. Ἄς τόν μιμηθοῦμε, κατά τό δυνατόν, στήν ἀσκήσή του, στήν ταπείνωσή του καί στήν ἀγάπη του.

Ἀρχμ. Π.Α.

ὀνομάζεται **ἐπιφοίτηση**. Ἀποτελεῖ τό ἰδιαίτερο βάπτισμα πού ἔλαβαν οἱ Ἀπόστολοι, «*ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καί πυρί*», ὅπως εἶχε προφητεύσει ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης (Λουκ. 3, 16). Ἀποτελεῖ ἐπίσης καί τήν εἰδική χειροτονία τους καί ἐπίσημη ἀνάδειξή τους σέ διαδόχους τοῦ Χριστοῦ. Θά εἶναι πλέον στό ἐξῆς «*εἰς τύπον καί τόπον Χριστοῦ*». Χωρίς νά περιορίζονται σέ κάποια συγκεκριμένη τοπι-

κή ἐπισκοπή, θά εἶναι, μόνοι αὐτοί καί μέ τόν Παῦλο ἀργότερα, ὑπερεπίσκοποι ὅλης τῆς Ἐκκλησίας. Θά ἔχουν τήν ὑπέρτατη πνευματική ἐξουσία, τό τριπλό ἀρχιερατικό ἀξίωμα τοῦ Χριστοῦ, τό ἀπόλυτο δικαίωμα «*τοῦ δεσμεῖν καί λύειν*» τὰ ἀνθρώπινα ἀμαρτήματα.

Τό Ἅγιο Πνεῦμα ξεκίνησε ἤδη νά συγκροτεῖ «*ὄλον τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας*».

Πρωτ. Δ. Μ.

ΤΙ ΏΡΑ ΕΙΝΑΙ;

Ο Σέρεν Κίρκεγκωρ (1813-1855), ίσως ο σπουδαιότερος σύγχρονος χριστιανός φιλόσοφος, γράφει στο βιβλίο του «Είτε-είτε» (Τό κεντρί τῆς Ὑπαρξης, ἐκδ. Κέδρος, 2013, σελ. 324):

- Ἐνας ἄνθρωπος ξυπνᾷ στήν Κόλαση καί φωνάζει «τί ὥρα εἶναι;» καί ὁ διάβολος τοῦ ἀπαντᾷ «ἡ ἴδια ὥρα».

Αὐτό σημαίνει πῶς ἐκεῖ δέν ὑπάρχει καμμιά ἀλλαγὴ. Οὔτε κἂν καμμιά ἐλπίδα γιά ἀλλαγὴ! Ἐμεῖς συνηθίσαμε, στήν ἐπίγεια ζωὴ μας, νά βλέπουμε συνεχῶς ἀλλαγές. Ἀκόμη καί ραγδαῖες ἐξελίξεις: Στήν ἐπιστήμη, στήν τεχνολογία, στήν οἰκονομία. Μά καί στόν τρόπο πού ἀντιμετωπίζουμε τόν ἄνθρωπο ὡς πνευματικό ὄν. Καί στόν μὲν ὑλικό τομέα ἔχουμε νά παρουσιάσουμε καταπληκτικά ἐπιτεύγματα. Μακάρι νά εἶχαμε κάτι ἀνάλογο καί στήν πνευματική μας ζωή!

Σ' αὐτήν τήν ξέφρενη πορεία, γιά νά μὴν ξεχνᾶμε τήν ψυχὴ μας, ἔρχεται ὁ Χριστός καί βάζει ὡς «φρένο» τήν ἐξῆς μεγάλη ἀλήθεια: «Ὁ ἄνθρωπος δέν ζεῖ μόνο μέ ψωμί, ἀλλά μέ κάθε λόγο πού βγαίνει ἀπό τό στόμα τοῦ Θεοῦ» (Ματθ. 4,4).

«Ψωμί», βεβαίως, ἐδῶ εἶναι ὅλα τὰ ἀνθρώπινα κοσμικά ἀγαθὰ καί ἐπιτεύγματα, τὰ ὁποῖα ἀσφαλῶς χρειάζονται γιά νά ζήσουμε ὡς βιολογικά ὄντα. Ἀλλά ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς ἀλλάζει, ὡς πρόσωπα-προσωπικότητες, πνευματικά. Αὐτό τό γεγονός εἶναι ἔργο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τό ὁποῖο ἄρχισε τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, μέ πρώτους ἀποδέκτες τούς ἁγίους Ἀποστόλους. Ἀπό τότε στήν Ἐκκλησία συντελεῖται αὐτή ἡ ἀλλαγὴ-μεταμόρφωση τῶν ἀνθρώπων πού **τήν ἐπιζητοῦν καί ἀγωνίζονται γι' αὐτήν**. Αὐτό τό θαῦμα

διακηρύττουμε καί στήν ὕμνολογία τῆς Ἐκκλησίας:

- Σέ ὅσους ἔπνευσε ἡ θεόρρυτος Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (=ὡς ποταμός ἐκ τοῦ Θεοῦ), λάμποντας, ἀστράπτοντας, ἔχοντας ὑποστῆ ἀλλοίωση ὠραιότατη καί παράδοξη, δοξάζουμε τήν Ἁγία Τριάδα (Β' Κανόνας Πεντηκοστῆς, ὠδή 9^η).

Ἐχοντας, λοιπόν, καί ἐμεῖς θάρρος παρακαλοῦμε τόν Χριστό:

«Κύριε Ἰησοῦ, δίνε ταχεῖα καί σταθερὴ παρηγοριά σέ μᾶς τούς δούλους σου, ὅταν εἴμαστε πνευματικά ἀμελεῖς. Μὴ χωρίζεσαι ἀπό τίς ψυχές μας στίς θλίψεις μας.

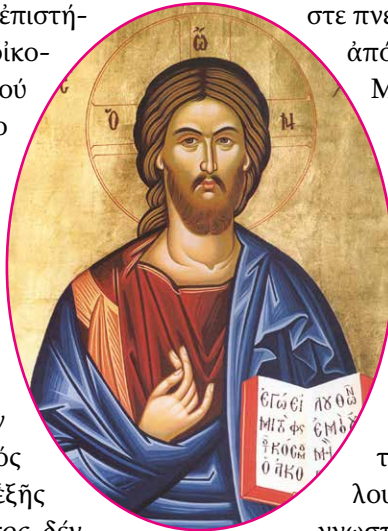
Μὴν ἀπομακρύνεσαι ἀπό τόν νοῦ μας στίς δύσκολες περιστάσεις. Ἀλλά νά τρέχεις πάντοτε κοντά μας. Πλησίασέ μας. Ὅπως ἦσουν πάντοτε μέ τούς ἀποστόλους, ἔτσι καί ἐμᾶς, πού Σέ ποθοῦμε, ἔνωσέ μας μαζί Σου ὡς ἐλεήμων» (Οἶκος Πεντηκοστῆς).

Ὅμως, γιά νά ἔχουμε μιὰ τέτοια πορεία, πρέπει νά βάλουμε μιὰ ἀρχή. Νά τί κάνει ὁ γνωστός στιχουργός Ἄρης Δαβαράκης, περιγράφοντας τό καθημερινό 24ωρό του (Καθημερινή, 29-12-2019):

«Ὦρα 7:30 τό βραδάκι: Ἀπαραίτητη ἡ ἐπίσκεψη στόν ἅγιο Φίλιππο στό Θησεῖο. Ὦρα προσευχῆς. Γιά νά μὴν χάνουμε καί τήν ἐπαφή μέ τό “ἄνω τερματικό”. Δέν χάνω καμμιά ἀπό τίς ἀγρυπνίες τοῦ Ναοῦ. Ποτέ δέν πίστευα ὅτι θά ἔβρισκα στήν Ἀθήνα τήν γαλήνη καί τήν πνευματικότητα πού ἀναζητοῦσα στό Ἅγιον Ὅρος, ὅπου πήγαινα συχνά γιά πολλά χρόνια».

Λοιπόν, στό ἐρώτημα «τί ὥρα εἶναι;», ὡς χριστιανοὶ ἀπαντοῦμε: «Πάντοτε ἡ ὥρα τοῦ Θεοῦ!»

Ἀρχιμ. Ν.Κ.

Η ΚΙΒΩΤΟΣ ΚΑΙ Η ΚΟΛΥΜΒΗΘΡΑ

Ποιά σχέση μπορεί να έχει η Κιβωτός του Νώε με την κολυμβήθρα της Έκκλησίας, στην οποία βαφτιστήκαμε; Ο Πρωτοκορυφαίος απόστολος Πέτρος, πού γιορτάζουμε τη μνήμη του μαζί με τον απόστολο Παύλο στις 29 Ιουνίου, στην Α' Καθολική επιστολή του μας λέει ότι η σωτηρία των ανθρώπων μέσα στην Κιβωτό προεικόνιζε τη σωτηρία των πιστών μέσω της κολυμβήθρας του αγίου Βαπτίσματος.

Βέβαια τό βάπτισμα δέν μάς σώζει μαγικά. Τό ότι βγαίνοντας από τήν κολυμβήθρα «ένδυθήκαμε τόν Χριστό» δέν σημαίνει ότι αυτόματως φτάσαμε στό «καθ' όμοίωσιν». Σημαίνει άπλώς ότι ένδυθήκαμε τή Ζωοποιό Χάρη του Χριστού καί φορέσαμε τά όπλα γιά νά άγωνιζόμαστε καί νά νικάμε τήν άμαρτία καί τόν διάβολο. Άν δέν άγωνιστούμε έλεύθερα κατά των δύο αυτών έχθρών μας μέ **σταθερή μετάνοια**, δηλαδή μέ σταθερή ύπακοή στό θέλημα του Θεού, τότε όχι άπλώς τό βάπτισμά μας θά παραμένει άνενεργό, αλλά θά κινδυνεύουμε κάθε στιγμή νά ... ξεντυθούμε τόν Χριστό καί νά πεθάνουμε ψυχικά, έστω κι άν γλυτώσουμε από πολλούς κατακλυσμούς καί επιδημίες!

Ο άγιος Απόστολος Πέτρος μάς θυμίζει ότι πρίν από τόν κατακλυσμό ό Θεός προειδοποίησε τούς ανθρώπους· καί ή μακροθυμία Του τούς περίμενε νά μετανοήσουν, όχι μιά μέρα ή ένα μήνα αλλά ... 120 όλόκληρα χρόνια! Έκατόν είκοσι χρόνια έβλεπαν έναν άνθρωπο νά μαζεύει ξύλα καί νά κατασκευάζει ένα τεράστιο σκάφος. Έκατόν είκοσι χρόνια ό

Δίκαιος Νώε τούς καλούσε σέ μετάνοια μέ τό κήρυμά του. Κι εκείνοι, αντί νά ξυπνήσουν, τόν ένέπαιζαν καί τόν θεωρούσαν τρελλό!

Η πρόσφατη τραγωδία τής πανδημίας μάς διδάσκει - μαζί μέ πολλά άλλα - ότι δέν έχουμε περιθώριο ... 120 χρόνια γιά νά μετανοήσουμε! Καί τό θέμα δέν είναι νά πάρουμε άπλώς μιά παράταση πρόσκαιρης ζωής, όπως πήραν οι όκτώ άνθρωποι πού σώθηκαν μέσα στην Κιβωτό. Τό ουσιώδες είναι νά κάνουμε έμεις τό βάπτισμά μας «συνειδήσεως άγαθής έπερώτημα εις Θεόν, δι' αναστάσεως Ίησού Χριστού» (Α' Πέτρου 3, 21)· δηλαδή: τό βάπτισμά μας νά γίνει μιά διαρκής θερμή αίτηση πρós τόν Θεό νά μάς χαρίσει συνείδηση άγαθή, έλεύθερη από κάθε τύψη, ώστε νά ζούμε από τώρα τή χαρά τής αιώνιας ζωής, πού χαρίζει ή Άνάσταση του Χριστού.

Και μήν ξεχνάμε ότι ή «άγαθή συνείδηση» δέν χαρίζεται σέ όσους τήν περιμένουν ... μέ σταυρωμένα τά χέρια, αλλά σέ εκείνους πού βρίσκονται σέ συνεχή επαγρύπνηση καί συνεργάζονται μέ τή Χάρη του Θεού· δηλαδή άγωνίζονται νά άπαντούν στις καθημερινές προκλήσεις των πειρασμών μέ τίς σταθερές καί δυναμικές άπαντήσεις: «άποτάσσομαι τῷ σατανᾷ» καί «συντάσσομαι τῷ Χριστῷ».

Άρχιμ. Β.Α.

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαίον Περιοδικόν

Ι. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

Έκδότης: Μητροπολιτής Νικοπόλεως Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Αρχιμ. Νίκων Κουτσίδης • ΤΗΛ. 2682051161

Κωδικός 091984 9

ΙΟΥΝΙΟΣ 2020 • Άρ. Φύλλου 443 • Έτος ΔΙ'

Διανέμεται δωρεάν • Εισφορές δεκτές

Έκδοτική Παραγωγή «ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.»

Αθήνα

